

רבונו תם	מוצאי שבת	הדלקת נרות
----------	-----------	------------

20:44	20:01	19:00	תל אביב
20:48	20:04	18:58	ירושלים
20:45	20:01	19:01	חיפה

שבת שלום ומבורך!
העלוך טעון גניזה

הרה"ג דניאל זר שליט"א
ראש הישיבה והמוסדות

איפה היה ה' בשואה?

כולם שואלים מדוע הייתה שואה, היכן היה ה' בשואה, ומה התשובה...

כלי עוצמתי

חז"ל נתנו לנו כלי עוצמתי ומועיל מאוד, כיצד נוכל לדון את האדם לכף זכות: לדון את כל האדם. להכניס לכף המשקל את כל הסיבות שהביאו לכך שהוא ממנהר כל כך, עד שחצה את הכביש באור אדום... להכניס לאולם הדיונים במוחנו את כל האפשרויות, למה יהודי נשוא פנים מגיע לתפילה בשעת צהריים, ומה עובר על הבן שמקשה עליו לקום, ומה עיכב את הכנת האוכל בזמן, ומה גרם לאותו פלוני להחנות את רכבו בחניה שאינה שלו...

אולי מי מהם עסק בענין דחוף? אולי אחד מהם קיבל הוראה מפורשת, הסכמה ברורה, או שהוא נמצא במצב נתון שאין ברירה אחרת? אולי מי מהם לא הבחין, לא שם לב, הוא כה מודאג בנושאים אחרים עד שהשתכח הדבר מלבו? אולי הוא לא יודע כיצד לנהוג, או שגג, או שהוא אנוס כרגע?

הרי אנחנו לא יודעים את כל הנתונים על 'כל האדם' שלפנינו. לא יודעים לנו כל הסיבות והמאפיינים, תכונות האופי והמצבים של האדם שלפנינו. הרי רק אם נדון את 'כל האדם' – על מאפייניו השונים וסיבותיו המשתנות, מהר מאוד נגלה כי הדרך הנכונה והמוצדקת, האמיתית והנכונה היא לדוןו לכף זכות!

הדבר דומה לרכב העומד בצד הדרך, תקוע בשל תקלה. עובר לידו אדם, רואה עשן יוצא מהמנוע, וכוהרץ עין קורא לעבר בעל הרכב: 'נשרף לך הגיר, אני בטוח!' הרי כל אדם בר דעת יגחך מיד על עובר האורח – וכי הוא מכיר את הרכב? וכי הוא יודע מה היסטוריית התקלות שלו, מהיכן יכול לגבוע העשן, מה הסיבות האפשריות לתקלה כזו בסוג רכב כזה? הן הוא אורח לרגע המבחין במשהו מוזר – מהיכן האומץ והביטחון לקבוע את הסיבות והמניעים לכך?

זהו שהדגישו חז"ל: הוי דן את כל האדם! וכיון שאין מי מאיתנו שיועד את כל הפרטים, התחושות, הרגשות, הנסיבות והעובדות שהובילו לתוצאה התמונה אותה ראינו – מובן מאליו שאיננו בעלי יכולת לדון את הנראה לעינינו באופן האמיתי, ולפיכך האופן האמיתי הוא – לדון כל אדם לטובה, לדון לכף זכות!

ובכל נפשך ובכל מאודך. אפילו נוטל נפשך" זו יראת שמים. חילונים שואלים היכן היה הקדוש ברוך הוא בשואה? חושבים הם שהוא יתברך חייב לשמור עלינו, חייב. אך ראו מה התורה אומרת בפרשת כי תבוא והיה אם שמוע תשמע בקול ה' אלוך לשמור לעשות את כל מצוותיו, ונתת ה' עליך על כל הארץ וגו' כי תשמע בקול ה' אלוך. ברוך אתה בעיר, בשדה, בצאתך, בבואך. המון המון ברכות וברכות. ומה כתוב אחר כך? ואם לא תשמע בקול ה' אלוך, ובאו עליך כל הקלות האלה והשיגוך, ארור אתה בבואך ארור אתה בצאתך.. תשעים ושמונה קלות! פחד רק לשמוע אותם, והחזן קורא אותם בשקט, קלות אחד אחר השני... בתורה כתוב דברים שהיו בשואה: ישא ה' אליך גוי מרוחק כאשר ידאה הנשר, גוי עז פנים אשר לא ישא פנים לזקן ונער לא יחון.

שואלים אותי, היכן היה הקב"ה בשואה, ואני שואל, ואם לא השואה אין לכם שאלות, תינוק שנכווה במים רותחים, ילד שלא חטא, אין לו עבירות. מי שמחפש תירוצים ימצא ללא ספק הרבה שאלות. ודין פרוטה כדין מאה, שש מליון יהודים נהרגו, אם היה שם מאות אלף היינו רגועים? או ששים אלף או שש אלפים.

אדם חי בעולם, ולאחר מאה ועשרים עושים דין חשבון על כל המעשים שלו, תארו לכם אדם צדיק ירא שמים קיים מצוות, חי עד גיל שמונים תשעים, והלך לעולמו. בדין יוצא הוא זכאי, אולם היתה עבירה שעשה ולא עשה עליה תשובה, ובשמים אין פרוטקציות, וקבעו לו בשמים שהתיקון שלו הוא לטעום עוד הפעם טעם מיתה, וכמה יחיה? זה תלוי בכמה דברים, חודש חודשים שנה שנתיים שלוש הכל כרצונו יתברך, בשמים מחליטים. ואין ימות? באיזה עונש? הכל לפי העבירה שלו. והילד הזה, נולד להורים פלוני אלמוני, והוא טבע באמבטיה בגיל חודשיים. ושואלים הכל: ילד קטן מה עשה? ילד קטן? אתם ראייתם גוף, הגוף קטן, אבל הנשמה זקנה, בן תשעים הוא! אדם יראה לעינינו וה' יראה ללבב.

תשאלו מה אשמים ההורים? תשובה: ה' לא שולח ילד כזה לכל הורה, רק להורים כאלו צריכים כפרה על העבר בצער של מיתת בנים, וכך לפרטי פרטים: אל אמונה ואין עוול, איש לא נענש חנם, כשלומודים בחז"ל ובייחוד בספרי הקבלה אין שאלות, הכל ברור וצהיר.

מעשה בערב יום כיפור, לאחר השואה, במחנה בפולין התאספו יהודים שרידי חרב להתפלל תפילות היום הקדוש. הקהל יושב איש איש ודומייתו, איש איש ומכאובו. והיו שם שתי אדמונים קדושי עליון, והקהל מחכים שאחד הצדיקים יעלה, אך הם מתמהמהים, לא עולים. והנה הם מצביעים על אחד מהקהל, אחד פשוט לכאורה, ומורים לו שהוא יעלה, והוא עולה לפני התיבה הציבור לא יודע מה מצאו בו, מה גדלות ראו בו? למה לא עלו בעצמם? יש מתח באוויר, היום גדול ונורא והוא רוצה לפתוח ולומר יתגדל ויתקדש שמיא רבה, ששמו הגדול יתקדש בעולם, אך הוא עומד ושותק, והקהל במתח, מה הוא שותק? והנה קולו נשמע, קול של המקבל יסורים באהבה, והוא אומר כן: **רבונו של עולם מה אני מבקש ממך?** אבי ואימי נהרגו בשואה, אשתי והילדים כולם אחד לאחד הלכו בשואה, אחי ואחיותי, גם ידידי וקרובי. ובקהל צמרמורת ודמעות בעיניים, הפצע עוד טרי לכל אחד מהם. ואומר אותו יהודי מה אני מבקש ממך – שילי לך בקשה אחת רבונו של עולם - **יתגדל ויתקדש שמיא רבה!** והקהל בוכה. והוא הצליח לרומם תפילה שלא היתה כזו מעולם מעם שרידי חרב. זו אמונה טהורה. הוא "נברא", ויודע כי נברא לא יכול להבין בורא. זו יראת שמים!!

בקריאת שמע עוצמים את העיניים, ואנו מכריזים ואומרים, גם בשעות הקשות ביותר: רבונו של עולם אנו נבראים ואתה בורא, נברא אינו יכול להבין בורא! אנו לא שואלים שאלות מה שאתה מצוה אנו עושים. "בכל לבבך

שבת שלום.
מתוך דרשתו השבועית של הרה"ג דניאל זר שליט"א
המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

רגע חושבים עמ' 4

פרשת השבוע עמ' 3

פינת ההלכה עמ' 3

סיפור לשבת עמ' 2

סיפור לשבת

הרב אשר קובלסקי

המפגש המטלטל במירון

יחיאל לא אבה לוותר, הבין שכאן תלוי הסיכוי שלו. הוא הוסיף להתחנן, תיאר את הכאב העובר עליו, חילה את פני נח בשפל קול. לבסוף, נענה נח ואמר: 'ראה נא, אני באמת רוצה לסלוח לך, אך אני חש שאינני יכול. הבה ניכנס שנינו לצינוני של רשב"ג, אני אתפלל עליך שתזכה להיוושע בילדים, ואתה תתפלל עליי שאצליח לסלוח לך. ניפגש ביציאה מהציון בעוד כמחצית השעה!'

השניים נפרדו זה מזה, ונכנסו אל הציון. שתי תפילות נישאו שם מעומק הלב, מלוות בנחלי דמעות. כעבור כמחצית השעה נפגשו השניים מחוץ לצינון, עיניהם מאירות, פניהם התרחבו בחיוך רחב, והם לחצו ידיים בחום: 'מחול לך, מחול לך, מחול לך!' - הכריז נח בשמחה, עתה חש כי הפגיעה עברה, הפצע נרפא. 'מי יתן שלשנה הבאה תזכה לחבוק בן, ואל תשכח להזמין אותי לברית!' - טפח על שכם יחיאל בעידוד ונפרד ממנו לשלום...

ואכן, לשנה הבאה, כמה ימים לפני פסח, צלצל לפתע הטלפון בביתו של נח. 'מדבר יחיאל, מגיע לי מזל טוב, נולד לי בן!' - זעק יחיאל בשמחה, ונח שמח באמת בשמחתו ובירכו שיזכה לגדלו לתורה ולחופה ולמעשים טובים...

סיפור מסעיר זה, סיפר הגה"צ רבי גמליאל רבינוביץ שליט"א, ואין כמוהו כדי ללמדנו על משמעותה של פגיעה, על עוצמתה, על מה שהיא מחוללת. אם חלילה אדם נכשל בפגיעה בזולתו, לעולם לא יידע מה תהא משמעותה כלפיו. הפגיעה בוולת חוסמת את ההשפעה ממרומים, עוצרת את הישועות, אינה מאפשרת להשפיע טובה וברכה על האדם...

הבה נראה לנגד עינינו בכל עת את דמותו של התינוק הקט, בנו של יחיאל, שלא הגיע לעולם עד שהפגיעה נמחקה, עד שרושמה נמחל ואיננו לעולם לא נדע כמה התמודדויות, בעיות וקשיים היו נמנעים מאיתנו, אם היינו נוהגים יותר בכבוד הזולת. ואם חלילה נכשלנו - הבה נודא כי ביקשנו סליחה מיד, לבל תיוותר הפגיעה בעולם, לבל תחולל נזקים חלילה.

נזכור כי במילה, במבט, בתנועה או בהתנהגות, אנו יכולים לנהוג כבוד, להעריך, לפרגן ולהעניק כח, וחלילה - לפגוע, להרוס, להביא על עצמנו נזק אדיה הבה נתחזק בימים אלו בזהירות בכבוד הזולת, במניעת כל פגיעה בו. זו הדרך לשמור את צינורות השפע פתוחים ויעילים, זו הדרך להתכונן לקבלת התורה!

מודיעיני עמוק הניבו מספר טלפון של מי שאמור להיות אחד מאחיו של נח, אך למרבה הצער המספר היה מנותק. כל קצה חוט לא הניב את התוצאה, נח כמו נעלם לחלוטין, כל המאמצים עלו בתוהו...

אתא ובא יום ל"ג בעומר ר' יחיאל ורעייתו תכננו לעלות לצינון הקדוש במירון, לומר בו את כל ספר התהלים, לחלק מזון ומשקה, לנקוש בעקשנות בשערי רחמים. אולי יחוס ה' ואולי ירחם שבזכותיה דבר יוחאי יימצא נח האובד. הדרך העולה מירונה מתפתלת, שפתותיו של ר' יחיאל רוחשות תפילה, עיניו כבר דומעות, מלבו פורצת זעקה אילמת: 'כדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק! יש שעת דחק גדולה מזו? יש דוחק קשה מהמתנה כה מייסרת, שבועות, חודשים, שנים?'

הוא יורד מהאוטובוס, עולה במעלה ההה ואז... הוא מזהה את הנכות של האיש שלפניו, לא את מראה פניו שהתבגר. עוד מבט מאומץ, ו... כן. זה נח. אין ספק בכלל! הנה הוא ניצב לנגד עיניו, לבוש בבגדי שבת, עושה חלאקה לבנו השלישי, מוקף בזאטוטים מאושרים. הוא מתבונן שוב, בוהן את אותה תנועה מוכרת לה לעג בילדותו. אכן - אלו אותם צעדים, זה נח!

סערת נפשו גברה, עיניו החלו לדמוע. 'סליחה', הוא פנה אליו מיד, והרעיף עליו שאלות למכביה, בבלבול ובמבוכה גוברים: 'שמך נח? למדת בת"ת פלוני בירושלים? אתה זוכר ילד בשם יחיאל?'

האיש הנהן בראשו פעמיים, ובפעם השלישית הנהן והעווה את פניו. 'זוכר אותי? אני יחיאל, אני מחפש אותך כבר למעלה מחצי שנה!'

'ו?' - שאל נח באי הבנה, 'מה אתה רוצה? אינך רואה שאין לי זמן כרגע?' - התגובה הטיבה לבטא את מה שחש נח. הזכרת שמו של יחיאל - די היה בה כדי לעורר מחדש את אותם רגשות מודחקים, טראומות ילדות שכבר התכסו בענני אבק. 'לא, אני חייב לשוחח איתך, כמה דקות!' - התחנן יחיאל על חיי...

שעת אמצע הבוקר, רבבות עולים ויורדים לצינון הרשב"ג, בימין השביל ניצבים שני אנשים בגיל שלושים, 'אוייבי ילדות' מושבעים, במפגש מסעיר. 'מלך הכיתה' של אז עומד מול 'נח המסכן', מתחנן שיקדיש לו שתי דקות...

כששמע נח שיחיאל מבקש את סליחתו, החווה את פניו ימינה ושמאלה: 'אני לא מסוגל. לא יכול. אני רוצה לסלוח לך, אבל לא יכול. הפצע עודו פעור, כעשרים שנה הלפו ועדיין אני כאוב. לא יכול לסלוח!'

הסיפור המסעיר הבא, משתרע על פני יותר משני עשורים. הוא מתחיל בירושלים בימי שגרה, ומסתיים במירון - ביום ל"ג בעומר. זה סיפור שכדאי להפנימו אל הלב...

יחיאל נחשב לבחור טוב, שמו הלך לפניו כמוכשר וחרוז, ועד מהרה הקדים את חבריו למחזור השנתי כשנישא בשעה טובה, והקים את ביתו עם רעייתו תחיל. הבית שהקים נהנה מתורה וגדולה כאחד, האשה זכתה בפרנסה טובה שהעניקה לבעלה יכולת לשקוד על לימודיו, והעתיד נראה מזהה. חוץ מפרט אחד: בני הזוג המתינו להיוושע בזרע של קיימא, אך מפתח של בניס כמדו דילג על פתח ביתם, וכל מאמציהם, תפילותיהם, הסגולות שערכו והשיטות שניסו - דבר לא הושיע...

באחת הפעמים, כשר' יחיאל נכנס לרבו והזכיר את צרתו, נשא אליו רבו עיניים טובות ורחומות, והציע: 'ראה נא, כבר עשיתם הכל, ניסיתם הכל, והישועה מבוששת לבוא. אולי תנסה להיזכר האם פגעת פעם במישהו, האם גרמת צער לזולתך, האם ביזית או השללת מישהו. אלו הדברים היכולים לעצור את צינורות השפע, לסתום לחלוטין את זרימת הישועות. תנסה להיזכר!'

ר' יחיאל יצא מרבו בפיק ברכיים, ושב הביתה אפוף מחשבות. הוא התיישב יחד עם רעייתו בפינת האוכל, והחל מעביר את חייו כבסרט נע. היכן היה ומה ראה, כיצד התנהג ומתי עבר בין המוסדות השונים. לפתע, בהבזק של רגע, ראה בעיני רוחו ילד צעיר נכה קלות - - -

הוא קימט את מצחו, ניסה להיזכר בשמו, ואז זה היכה בו כברק: נח - - -

הם למדו בצוותא בתלמוד תורה נחשב בירושלים. יחיאל היה אז רק בן שבע, כשקיבל את המינוי 'מלך הכיתה'. אמרנו 'קיבל' אך זה לא מדויק - יחיאל היה פשוט ילד חזק באופיו, גבוה וחסון, בעל כריזמה אישית ופה מתגלגל עד מהרה הפך יחיאל ל'מוכתר' הבלתי רשמי של הכיתה. לעומתו, היה בכיתה ילד נוסף בשם נח. נח היה ילד שקט ואצילי, שמהלך בצידי הדרכים ואינו דורש יחס מיוחד. נח סבל מנכות קלה, ויחיאל - מ'מרום מעמדו' הכיתתי - נהג ללעוג לו, ואף הדביק לו כינויי גנאי...

נח כבר התרגל, ממילא היה שקט ומופנם, ועדיין כל פגיעה צרבה את לבו כמכות אש, כל אמירה פצעה את נפשו ומדקרת חרב. כששנות הלימוד בת"ת הסתיימו והשניים נפרדו לשיבות שונות, נח שחרר אנחת רווחה משמעותית...

עתה, יחיאל ישב בביתו, ונזכר בנח. 'אם יש מישהו שפגעתי בו כמו שלא צריך - זה נח. זה הוא!' - שב וקבע, רוקע ברגליו בכאב. 'אני חייב למצוא אותו, לבקש את מחילתו. חייב!'

עוד באותו לילה החל לנסות לאתר את נח, אך התברר כי המלאכה אינה קלה. חודשים של חריש

"הוא מזהה את הנכות של האיש שלפניו, לא את מראה פניו שהתבגר. עוד מבט מאומץ, ו... כן זה נח. אין ספק כלל..."

פרשת שבוע

הרב משה דיין

נתינה בדרך כבוד

אחד מהציוויים בפרשת קדושים "ובקצרכם את קציר ארצכם לא תכלה פאת שדך בקצרך" ויש כאן להתבונן מדוע תחילת הפסוק נאמר בלשון רבים "ובקצרכם" והמשך "לא תכלה" בלשון יחיד. בספר 'מקדש הלוי' מבאר שיש כאן איזה נקודה חשובה שאותה רוצה התורה ללמדנו. האדם יכול לחשוב כאשר הוא קוצר את שדהו בתקופת הקציר, כי אין כל משמעות לתוספת מתנות העניים שלו. הוא עלול לומר לעצמו "גם בלעדי יש לעניים די והותר, ומתנותי לא יעלו ולא יורידו מאומה". לפיכך כותבת התורה מפורש "ובקצרכם את קציר ארצכם" כלומר גם בזמן שבו כל ישראל קוצרים את שדותיהם ומתנות העניים נתונות ברווח בשדות רבים, עם כל זאת "לא תכלה פאת שדך ולקט קצירך לא תלקט". כלומר כל יחיד ויחיד מצווה באופן פרטי להקפיד על מתנות העניים שלו. שכן מצוה זו אינה תלויה במידת הצורך של העניים במתנה זו. אלא חובה גמורה היא על בעל השדה לעשות את המוטל עליו ולהפריש את מתנות העניים כפי שמצוה התורה.

ומכאן עלינו ללמוד מוסר השכל הנוגע אלינו, שכן רבים מחשבים לפעמים את הצורך של ועדות הצדקה בתרומתם ואת התועלת הבלתי משמעותית שתהיה לתרומה הקטנה שלהם, בהתחשב בתרומות הרבות של עמך בית ישראל. אכן מכאן למדים אנו כי גישה זו פסולה מיסודה מוטל עלינו לעשות את שלנו למלא את חובתנו במצוות הצדקה מבלי לחשב חשבונות כלשהם.

ובאופן נוסף מבאר האלשיך נראה שכוונת התורה כאן ללמד אותנו יסוד גדול בכל הקשור לנתינת צדקה ומתנות עניים. כשהתורה אומרת "ארצכם" ולא "ארצך" הכוונה היא לומר לנו, נדמה לך שהעשיר נתן משלו. אך דע לך שאין הדבר כן לאמיתו של דבר גם העני הוא שותף בארצך ובנחלתך. שהרי אני שממני קבלת את הרכוש הזה על מנת כן נתתי לך שתפריש ממנו לעני ולאביון, ואם כן עשיתי אותם שותפים עליך להתנהג עמם כשותפים כמי שמגיע להם חלקם בדין ולא כמי שאוכלים לחם חסד. ולפיכך מצות הנתינה צריכה להיות בדרך כבוד.

כלל זה נכון גם במתנות עניים, 'נתון תתן לו' את החלק שלו בדרך כבוד, אזי מלאת את חובך כלפי ה"שותף" כי אז נחשב לו כאילו קיבל שוה בשוה, ולכן ציותה התורה במצות לקט שכחה ופאה שהעני בעצמו יקח לו מן השדה ולא שבעל הבית יכניס הביתה ויחלק לעניים, כדי שלעני לא תהיה הרגשה שבעל הבית "נותן" לו. אלא שהוא נוטל את שלו המגיע לו בדין, וזהו דרך כבוד. וכך יש להתנהג בכל נתינה לנצרכים. נתינה בדרך כבוד אינה ענין של הידור מצוה, אלא ענין מהותי רק באופן זה קיימת את חובתך לראות בעני שותף.

פינת ההלכה

הרב אומר מעודה

הדלקת נרות שבת

מתי מברכת על הדלקת הנרות

א. ידוע בהלכות ברכת המצוות, שאת כל הברכות צריך לברך קודם עשיית המצוה ולא אחריה, כגון כשמתעטף בציצית או מניח תפילין או קובע מזוזה, ולכן גם במצוות הדלקת נרות שבת צריכה האשה לברך קודם הדלקת הנרות. ויש חלק מבנות אשכנז שנהגו קודם להדליק את הנרות, ואז פורסות ידיהם על הנרות ומברכות, ונהוגות כן לפי הדעה שהאשה מקבלת שבת בברכת ההדלקה, ואם היא תברך לפני ההדלקה הרי קיבלה שבת, ומעתה אם תדליק תחלל שבת. אולם למנהג הספרדים וחלק מהאשכנזים אין לחוש לכך, כיון שאין האשה מקבלת שבת בהדלקת הנרות אלא בכניסת השבת כשאומרים הקהל "בואי כלה".

ב. אשה מבנות אשכנז אשר ברצונה לנהוג כדעת גדולי הפוסקים בדין הדלקת נרות שבת, לברך תחילה ואחר כך להדליק, רשאית לנהוג כן, אלא שטוב שתעשה תנאי "פעם אחת בכל שנה" שאינה מקבלת שבת כלל בהדלקת נרות שבת, ועליה תבוא ברכת טוב. **ג.** אשה מבנות ספרד שנהגה לברך על הנרות לאחר ההדלקה, צריכה לדעת שנכשלת בזה בעון חמור של ברכה לבטלה, ולכן אף על פי שנהגה כן כבר זמן מה, עליה לשנות מנהגה ולברך קודם הדלקת הנרות, ומצוה רבה לפרסם הדבר ולמנוע מכשול מנשים רבות, שנכנסות באיסור ברכה לבטלה בעת קבלת שבת.

ד. אשה ששכחה לברך קודם הדלקת הנרות וזכרה באמצע ההדלקה שלא בירכה, וכגון שנשאר לה עוד נר אחד שלא הדליקה, יכולה לברך "להדליק נר של שבת" ולסיים את ההדלקה בנר הנותר, שכל שלא נסתיימה המצוה נחשב הדבר שהקדימה את הברכה לעשיית המצוה.

ה. אשה שסיימה להדליק נרות שבת ואחר כך נזכרה שלא בירכה על ההדלקה, אינה רשאית לכבות את הנרות כדי לשוב ולהדליק עם ברכה, שכיון נסתיימה המצוה אינה רשאית לחייב את עצמה בברכה שאינה צריכה. ואף אם כבו הנרות אחר כך מאליהם או שהילד הקטן כיבה אותם, אינה רשאית לברך ולהדליק את הנרות, שהרי "הדלקה עושה מצוה" וקיימה את המצוה בעצם ההדלקה. אבל אם עדיין לא נכנסה שבת, והיא אשה מבנות ספרד שאינה מקבלת שבת בהדלקה, צריך שתדליק את הנרות בלי ברכה משום עונג שבת ושלוש בית. ואם היא אשה מבנות אשכנז הנהוגות לקבל עליהם שבת בהדלקה, טוב שאחד מבני הבית ידליק את הנרות בלי ברכה קודם כניסת השבת.

כמה נרות צריך לכבוד שבת

א. מעיקר הדין יוצאים ידי חובת הדלקת נרות שבת בהדלקת נר אחד, וכמו שאומרים בנוסח ברכת ההדלקה "להדליק נר של שבת", אבל נהגו הנשים להדליק שני נרות אחד כנגד זכור ואחד כנגד שמונה, ואם רוצה האשה להוסיף עוד נרות להידור מצוה לתוספת אורה רשאית לעשות כרצונה.

ב. אשה שנהגה להדליק מספר מסוים של נרות בכל יום שישי למצות הדלקת נרות שבת, ולדוגמא נהגה להדליק 5 נרות ועשתה כן כבר שלשה פעמים בשלשה שבתות ולא אמרה שנהגת כן בלי נדר, מעתה חייבת להדליק 5 נרות בכל שבת מדין נדר, ואם רוצה לבטל מנהגה באופן חד פעמי ובאקראי, אינה צריכה לעשות התרת נדרים ויכולה להדליק פחות מחמשה נרות.

ג. אבל אם רוצה לבטל מנהגה באופן קבוע, צריכה לעשות התרת נדרים על מה שנהגה כן, ואם רוצה לבטל מנהגה ללא התרת נדרים ולסמוך על דעת המקילים בענין זה, שסומכים על ההתרת נדרים הכללית שעושים בראש השנה על כל הנדרים שנידור בכל משך השנה, רשאית לעשות כן ויש לה על מה שתסמוך, לפי שלא קיבלה עליה את הנדר בפירוש לומר "הריני מקבלת עלי להדליק בכל יום שישי 5 נרות לכבוד שבת" אלא שכך נהגה בסתם לצורך מצוה, אבל אם קיבלה עליה את הנדר בפירוש, אז לכל הדעות צריכה לעשות התרת נדרים על הנדר.

ד. כתב הרמ"א שאשה ששכחה להדליק נרות שבת ולא היתה אנוסה בזה, אז בשבת הבאה צריכה להוסיף עוד נר ולנהוג כן כל ימיה, לפי שביטלה את המצוה ומנעה בזה שלום בית. וכגון שנהגה להדליק 2 נרות בכל יום שישי, ובשבת אחת שכחה להדליק, צריכה מכאן ואילך להדליק בכל שבת 3 נרות משום קנס. אולם כתבו האחרונים שבזמנינו שיש נורות חשמל הדולקות בבית, ואם כן נמצא שלא נמנע שלום בית על אף שלא הדליקה, ולכן אין לקונסה ואינה צריכה להוסיף בשבתות הבאות נר נוסף.

כל השאלה בחיים היא...

ומתחיל לנשום.
"הצלנו את הילד!" צוהל המציל.
"אבל איפה השעון?" שואל האבא, "היה לו שעון חדש"
מקומם. נכון?
מרגיש לנו שמשוהו מעוות כאן. שמשוהו עקרוננו לא בסדר עם האבא
הזה.

קדושים תהיו...

דרישה מרתיעה משהו. ודאי שכולנו רוצים להיות קדושים. אבל
מה זה אומר, להיות בבא סאלי, הבן איש חי?! הלוואי, אבל אין
מפשיטים את זה ליום יום שלנו?

ננסה לגעת בנקודה שתדבר אלינו: **קדושת הלב כמקור ההחלטות.**
הוכחנו בפרשות קודמות שהתורה וחז"ל לא מייחסים כל חשיבות
לחכמת המח - לכישרון. תמיד מחפשים **חכמת הלב.**

מהי חכמת המח ומהי חכמת הלב?
מה ההבדל?

חכמת המח - קשורה לכישרונות שלנו. חכמת הלב - קשורה לשאלה
היכן נשקיע את הכישרונות שלו.

אדם גאון יכול לנווט את הכישרון שלו לבנות פצצת מימן היכולה
להחריב שליש מליון הארץ, הוא יכול להמציא תרופה למחלת
הסרטן ויכול להיות פוסק הדור. ההחלטה במה וכמה להשקיע,
תלויה בחכמת הלב, ברצון ובשאיפה של הלב.

דמיינו לעצמכם סיפור אחד קטן:
איש ובנו הקטן יצאו לחוף הים.

"תישאר כאן ותחפור בחול", אמר האב לבנו, "תכף אחזור"

האב חותר פנימה במרץ, משתעשע עם הגלים ומחליט לחזור.

כשהוא חוזר לתלולית החול הוא לא מוצא את הבן שלו. הוא מבחין
לפתע בהתקלות גדולה. הוא מתקרב ורואה את צוות ההצלה
מנשים את הבן הקטן שלו, שבדיוק יורה את כל המים מהפה

כי בעצם כל השאלה בחיים היא - מה סדר העדיפויות שלנו?

אימא הולכת עם בנה בסופר. הילד נעמד ליד מדפי הממתקים
ומבקש מאימו לקנות חבילת סופי. "אין כסף", עונה האימא.
האמנם?! באמת אין לאימא כסף. הרי דקה לאחר מכן היא הכניסה
לעגלת קניות נתח עוף גדול העולה פי כמה מחבילת הסופי.

אלא, **יש כסף.** רק שהאימא **מעדיפה** להשקיע את הכסף בדברים
מזינים ולא בממתק לא בריא.

מי שאומר: "אין לי זמן" ללכת לשיעור תורה, זה לא נכון, כי הרי
לדברים אחרים יש זמן, אלא הכוונה - זה לא בסדר העדיפויות שלי.
מי שאומר: "אין לי שכל" או "אין לי כח", זה גם לא מדויק, אלא
השאלה היא - על מה הוא בזבז או השקיע את הזמן והכישרון. הכל
שאלה של סדר עדיפויות.

ובעצם, בכל התלבטות בחיים, עומדת השאלה: מה אנחנו נעדיף.

**הכם לב - יודע לבחור נכון היכן להשקיע את חוכמתו, כישוריו,
זמנו ומרצו.**

ולכן, התורה לא ייחסה שום חשיבות לרמת האי-קיו של האדם, או
לכישרונות שלו, אלא, דיברה על הגורם האמיתי שישפיע על האדם:

"**לב טהור** ברא לי אלוקים!"

"וטהר **ליבנו** לעבדך באמת!"

הרב יהודה שמעוני מגיד שיעור בישיבת אורי דוד
למגוון הרצאות הרב כנסו לאתרנו: Rabenu.com

רוצה לטעום טעמה של תורה?

הנך מוזמן לבוא וללמוד בישיבתנו הקדושה
בראשות

הרה"ג **דניאל זר שליט"א**

ביחד עם צוות נרחב של תלמידי חכמים ואברכים

המלמדים ומרוממים את בני הישיבה בתורה

ויראת שמים עם יחס אישי ומתוך הארת פנים

ארוחות ברמה גבוהה, חדרי מגורים נקיים וממוזגים,

יציאה לטיולים ובריכות, מחנה קיץ ועוד.

☎ **03-5701212**

📍 **המכבים 408 בני ברק**

✉ info@rabenu.com

